

במינוק

מירב-קוה הוצאה לאור בע"מ 777 בן-צבי 84 ת"א 68104, 70, 03-6839666, 03-6839626, 03-6839626 ■ גיליון 53, אפריל 2004

ההחלטה הסופית: לא מותרים על שמאי הרכב

במסדר התחבורה החליטו שלא להתערב בפרסנות חוקי הביטוח. מה משמעותה של ההחלטה? האם המוסכים ירוויחו או יפסידו?

יוסי בר-לב

באגף הרכב של מסדר התחבורה החליטו להחזיר על כנה את הדרישה שלפיה השמאי חייב להיות מעורב בבדיקת הרכב לאחר תאונה. כזכור, לפני מספר שבועות הודיעה מנהלת אגף הרכב, חוה בן ארי, ליריד ועד ענף הרכב באגוד השמאים, אורי גורביץ, שמסדר התחבורה "איננו רואה פסול בהצעת מחיר שנותן מוסך לצרכנים, ובכלל זה חברות הביטוח". בנוסף לכך, מנהלת אגף הרכב ציינה שחברת הביטוח יכולה לתקן את הרכב, ללא חוות דעת של שמאי רכב, וזאת בהתאם לסיקול דעתה. המסמעות של צעד זה, במידה והיה יוצא לפועל, היה בעל השלכות בסיחותיות קיצוניות. המוסכים היו מקבלים לניסיון חוקית לתת הערכה כאשר לעלויות התיקון ישירות לחברות הביטוח, מבלי ששמאי רכב יבחן את הנזק, יעריכו, ויבדוק את הרכב לאחר שתוקן. כמובן שצעד שכזה היה מאפשר לחברות הביטוח להפחית את עלויות התיקון, וזאת מאחר שללא התערבות שמאי הן היו יכולות לתקן את הרכב בעלויות נמוכות יותר. מי שהיה מפסיד במטרה זה הם ללא ספק בעלי הרכבים שהיו מקבלים רכב באיכות תיקון נמוכה, ומבלי שטיהרו בדק את הרכב לאחר קרות התאונה, וכן את איכות העבודה שביצע המוסך. כמובן שגם 'הסדר השמאים' היה מתמסס בדרך זו, וזאת כשחברות הביטוח היו עובדות ישירות מול המוסכים, ללא שהמוסכס נדרש לכתוב בשמאי חיצוני כלשהו, מתוך רשימת השמאים שעליה הוסכם במסדר השמאים וכלומר ללא חוות דעתו ובבדיקתו של שמאי חיצוני

אבייקסיבני

מעבר לכך, המוסכים שהיו עובדים ישירות מול חברות הביטוח היו נתונים ללחץ אימתני שקסור הן להיקף העבודה, הן למחירי שעת עבודה והן למחירי החלפים. מוסך סודר שהיה מנסה לבצע עבודה מקיפה ואיכותית במחיר סביר - היה מוצא את עצמו ללא עבודה מאות חברות הביטוח. במצב עניינים שכזה המוסכים היו נאלצים להתמקד במכונות מנוחמים עבור התיקונים, תוך כדי פגיעה משמעותית בהכנסותיהם. השורה התחתונה היא פשוטה: בעלי הרכבים היו מקבלים תיקון מינימלי, באיכות נמוכה ובמחיר בסיחותית ירודה, וזאת בכדי להסביע את רצונן של חברות הביטוח לחסוך בעלויות. כל המוגיות הללו יצרו הרבה סיכני סאלה. בעקבות פנייה חוזרת של רכב ותחבורה למסדר התחבורה, לסם קבלת הבהרות, נמסרה לנו התגובה הבאה: "אגף הרכב בחן את הנושא בפעם נוספת, ולאחר התייעצות עם הלשכה המשפטית וקבלת עמדתו המקצועית של המפקח על הביטוח, החלטנו שלא להתערב בעניין פרסנות חוקי הביטוח". המסמעות המעשית היא שהמוסכים לא יעסקו בשומות נזקים, כשמישהו זו תיוותר בידיהם של שמאי הרכב ושהם היחידים המוסמכים לערוך שומות נזקים עפ"י חוק.

המועצה לצרכנות נגד השמאי בשלט-רחוק

במועצה לצרכנות והמייצגת את הלקוחות, בעלי הרכבים, הביעו לאחרונה את מורת רוחם כנגד 'ההסדר החדש' שלפיו מופעלות במוסך מצלמות וידאו,

המעבירות לסמאי את צילומי הרכב הניזוק והמוסך מבצע תיקונים, ללא רויח שמאי, בעלות של עד 6,000 שקל. מנכ"ל המועצה לצרכנות, גלית

מסורסים עיוותים רבים שמקורם ברשתות חברות הביטוח כלפי בעלי רכב שרכבם ניזוק כתאונה והזקוקים להערכת שמאי. כמועצת הצרכנות מציינים את

הסיסה, כיוון שנציגיו במועצה הצביעו בניגוד לחוות הדעת המשפטית. חשוב לציין שגם דו"ח מקצועי של הסגנון קבע כי 'השמאות המצולמות' אינה

רכב אחרי תאונה: המוסכים לא יעסקו בשומות נזקים, אלא השמאים

אביסי טענה 'שפעולה זו גורמת נזק ניכר לצרכנים, כיוון שהמכונית לא עוברת שמאות אמיתיות של הרכב, הן מבחינת ירידת הערך והן מבחינת נזקים אפשריים נוספים ברכב. פעולה זו נוגדת את הסדר הפיקוח כמובן של היסמעות מקריכת סומה". יס לציין כי במכתב ששלחה הגבי אביסי ליריד מורגס התיקון הבטוח באגוד המוסכים, רוגן לוי,

חוות הדעת המשפטית של עו"ד שרית זוכוביצקי ממסדר התחבורה. בחוות דעת זו נקבע כי ניתן להסתמס במצלמת וידאו לבדיקת רכב, אך צילום זה אינו יכול לבוא במקום בדיקה פיזית של שמאי. יס לציין שהמועצה המייעצת של סר התחבורה אישרה לעשות סימוס בצילום במקום בדיקה, אולם מסדר התחבורה לא קיבל את ההמלצה ולא אישר הפעלת

תחליף לבדיקה פיזית. דובר מסדר התחבורה, אבנר עובדיה, ססר בתגובה: לרכב ותחבורה כי תרעומת של המועצה לצרכנות לגבי סימוס במצלמות וידאו, לא הועברה ליריעתו של אגף הרכב. במסדר התחבורה מאשרים כי המועצה המייעצת לסמאי רכב המליצה לעשות סימוס בצילום הידאו במקום בדיקה פיזית, אך עמדה זו לא התקבלה ע"י הירשות".

מאבק אגוד המוסכים

אגוד המוסכים בישראל מנהל מזה כמה חודשים מאבק עיקר בכל מורס אפסרי, נגד הניסיונות של חברות הביטוח להזיל את מחירי הפיצוי, שהן אמורות לסלם לבעלי הרכב שנפגעו. הניסיונות להפחית את עלויות התיקון באות לידי ביסוי באופן תיקון הרכב ואיכות החלפים, ולעיתים בניגוד להנחיות המקצועיות המפורסות של מסדר התחבורה. בנוסף לכך, למערכת רכב ותחבורה הגיעו דיווחים על מאמציהן של חברות הביטוח 'לדלג' גם על עלויות בדיקת הרכב לאחר שתוקן, וזאת כאשר נדרשת בדיקה מקצועית ואמינה, בעיקר לרכבים שהיו מעורבים בתאונות דרכים קשות, חברות ביטוח רבות 'מוותרות' על הבדיקות המחויבות עפ"י תקנות התעבורה, וזאת בשל הניסיון לחסוך בעלויות הבדיקה הבסיחותית, והתיקונים החוזרים-במידה וישנם. במקרה זה מדובר כמובן בעבירה בוסה על החוק. ממסדר התחבורה נמסר כי ייס להפנות את הטענה לפסקח על הביטוח אשר פעולתן של חברות הביטוח מצוי בתחום אחריותו. במסדר התחבורה נחרז להתקלס מאחריותם הכוללת על פעולת המוסכים והשמאים כאשר לבדיקה הרכבים לאחר תאונה 'עפ"י תקנה 1509, כשהמסדה היא, סוב, לחסך בעלויות.